

Προκαταλήψεις και Στερεότυπα

οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα στο χώρο του σχολικού
περιβάλλοντος

ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΕΤΟΙΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

- Να αναπτυχθεί ένας πολιτισμός που να συμπεριλαμβάνει, να αναγνωρίζει και να εκτιμά την ποικιλομορφία.
- Να καλλιεργούνται τα φιλανθρωπικά συναισθήματά του ατόμου , ώστε να απαλλάσσεται από τις προκαταλήψεις – στερεότυπα.
- Να έρχονται τα άτομα διαφορετικού φύλου και φυλής σε επαφή και να δημιουργηθεί μέσα τους το αίσθημα του «εμείς» και όχι του «εγώ». Έτσι, τα άτομα θα ευαισθητοποιηθούν και θα μάθουν να σέβονται τη διαφορετικότητα.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΠΕΝΤΑΝΤΙ ΣΕ ΑΥΤΑ ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

- Αποφυγή. Εκδηλώνεται με το να αποφεύγουμε ένα άτομο ή μια ομάδα.
- Λεκτική κατάχρηση. Εκδηλώνεται με το να μιλάμε αρνητικά για μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων (π.χ. για τους Πόντιους).
- Διάκριση. Εκδηλώνεται με υποτίμηση, με κακομεταχείριση, με χαμηλότερη αμοιβή, με αποκλεισμό από ευκαιρίες κτλ.
- Βίαιη κατάχρηση. Εκδηλώνεται με σαρκασμό, με ενόχληση, με απειλές κτλ.
- Εξάλειψη. Εκδηλώνεται με εχθρική συμπεριφορά όπως απομονώνοντας, διώχνοντας, σκοτώνοντας, λυντσάροντας, προβαίνοντας σε γενοκτονία ή σε εθνο-κάθαρση.

Οι στερεοτυπικές αντιλήψεις συνεπάγονται δυσάρεστες συνέπειες για ολόκληρους λαούς σε κοινωνικό επίπεδο. Το θέμα των αρνητικών αντιλήψεων για εθνότητες ή μειονότητες έχει δημιουργήσει πολλά δεινά στην ιστορία της ανθρωπότητας (π.χ. εξόντωση εκατομμυρίων Εβραίων από το χιτλερικό καθεστώς, σφαγή των Αρμενίων από τους Τούρκους, διωγμοί Παλαιστινίων κτλ.).

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ
ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΥΤΩΝ

Τα άτομα στην καθημερινή τους ζωή οφείλουν να κατανοήσουν ότι ο σεβασμός της ιδιαιτερότητας και η έμπρακτη ανεκτικότητα έναντι των άλλων δεν αποτελεί μόνο μια απλή ένδειξη πολιτισμού. Ουσιαστικά, η ευαισθητοποίηση τους σε θέματα ελευθερίας και δικαιοσύνης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για μια αρμονική και παραγωγική κοινωνική συμβίωση.

Προκαταλήψεις

Τα αίτια και οι επιπτώσεις

Συμμετέχοντες:

Καρακωστή Αναστασία

Κουλούρης Φίλιππος

Νικολός Παναγιώτης

Πατέλη Ράνια

Υπεύθυνος καθηγητής: Δυνούσης

2ο Γελ. Νέας Φιλαδέλφειας

Σχολικό έτος: 2015-2016

Αίτια των Προικαταλήψεων

- Η οικογένεια
- Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, η άγνοια η ημιμάθεια
- Τα ΜΜΕ
- Η επιρροή των θρησκειών
- Το πολιτικό κατεστημένο
- Τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα
- Ο σύγχρονος τρόπος ζωής

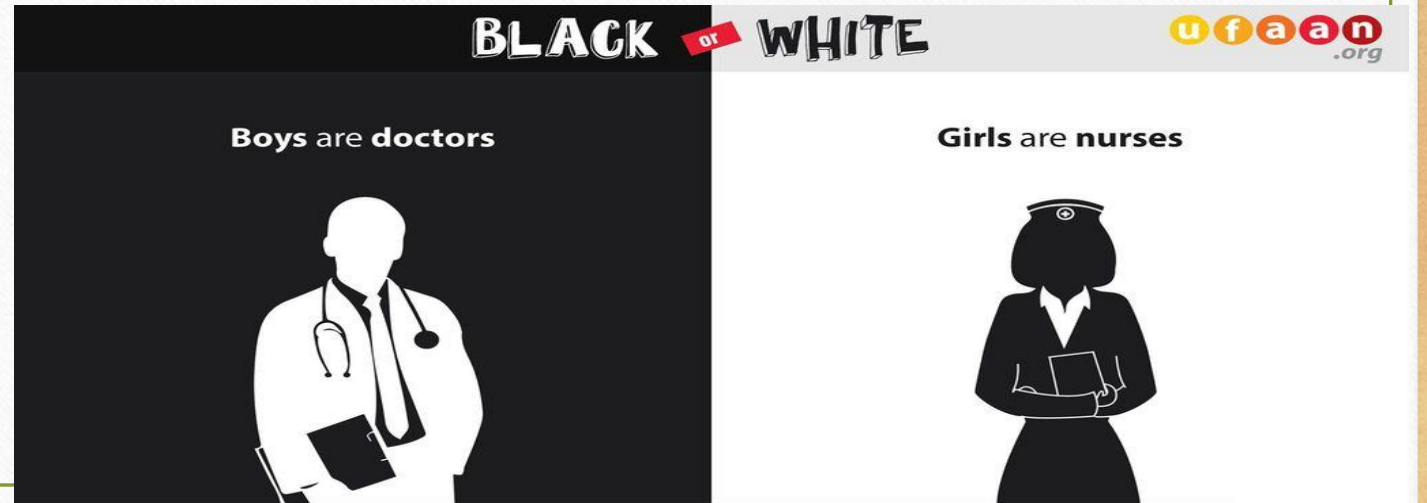
Ανάλυση των αιτιών

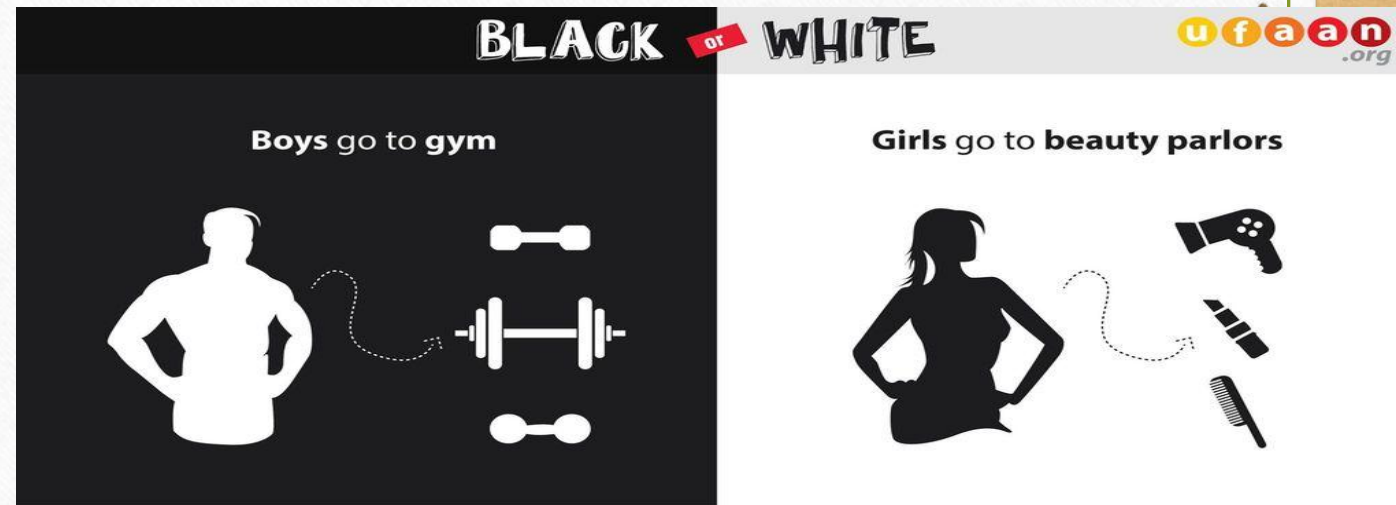
- Η **οικογένεια** ως πρωταρχικός φορέας αγωγής επηρεάζει και καθορίζει την αδιάπλαστη νεανική σιέψη
- Η **έλλειψη κριτικής σιέψης** για σφαιρική θέαση των γεγονότων, η **μονομερής και επιφανειακή γνώση**, δεν ευνοεί την πολυπρισματική θεώρηση των πραγμάτων, δεν απαλλάσσει από τον δογματισμό και την προσκόλληση σε αυθεντίες

Τα **μέσα ενημέρωσης** αναπαράγουν στερεότυπες αντιλήψεις με την προπαγάνδισή ανάλογων ιδεών και προκαταλήψεων για πρόσωπα , ομάδες ατόμων , ιδεολογίες.

Οι **θρησκείες** καλλιεργούν ένα γενικότερο τρόπο άνδριτης αποδοχής των γεγονότων και των καταστάσεων.

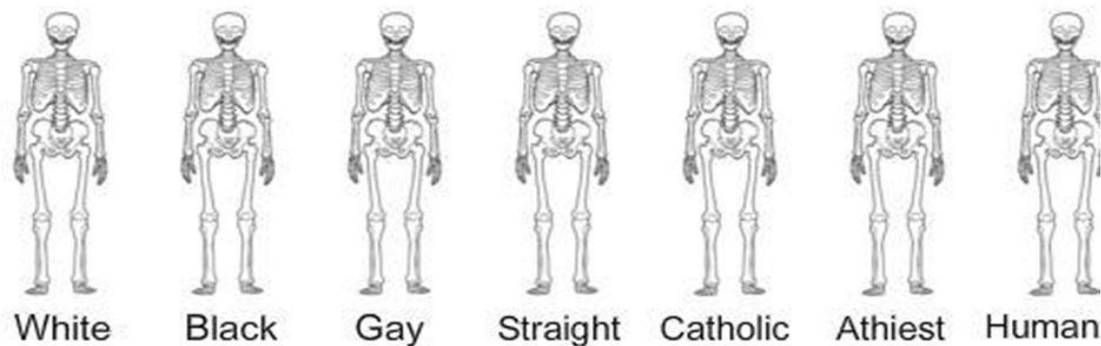

- Το **πολιτικό κατεστημένο** έχει άμεσο συμφέρον από τις διακρίσεις και το διαχωρισμό των πολιτών με βάση τον ιδεολογικό τους προσανατολισμό.
- Τα **οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα** «κατασκευάζουν» υποτιμητικά χαρακτηριστικά για κοινωνικές ομάδες, μετανάστες, για να επιτύχουν την ηθική νομιμοποίηση της εκμετάλλευσής και της αναξιοκρατικής αντιμετώπισής τους.

- Ο σύγχρονος τρόπος ζωής δεν αφήνει στον άνθρωπο περιθώρια να σκεφτεί. Ο ατομικισμός και η ιδιοτέλεια και οι κοινωνικές ανισότητες και ιδεολογίες που μεταβιβάζονται από γενιά σε γενιά.

ΑΝ ΚΑΙ ΤΟΣΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ
ΟΛΟΙ ΙΔΙΟΙ!!

Επιπτώσεις προικαταλήψεων

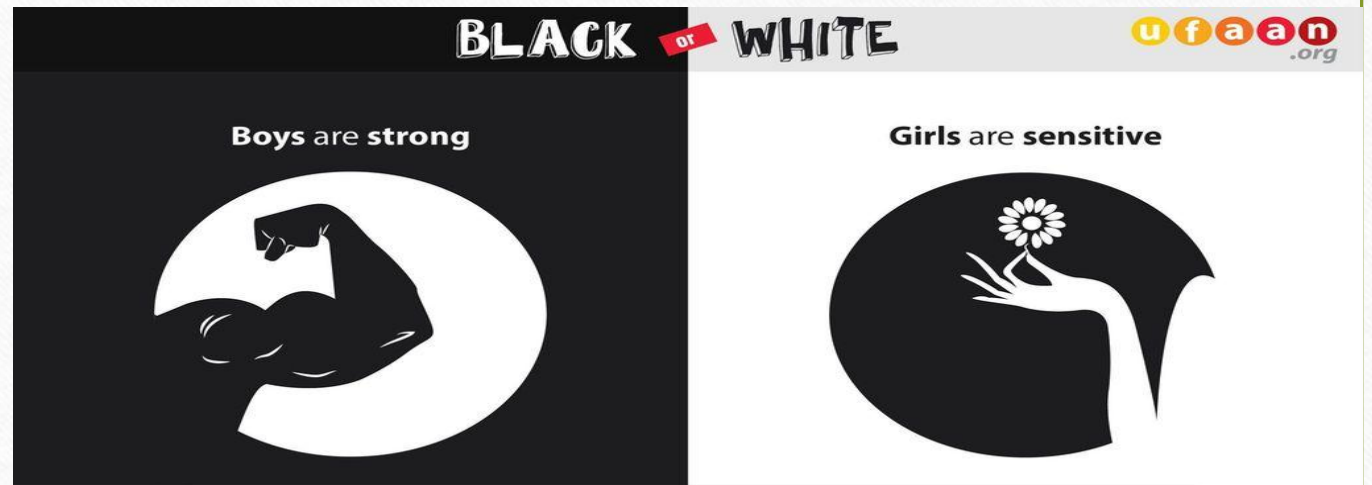
α. στο θύμα

- Μοναξιά, απομόνωση
- Περιθωριοποίηση
- Συναισθήματα απογοήτευσης, μίσους και οργής
- Καταπάτηση των ανθρωπινων δικαιωμάτων
- Μη ισότιμη αντιμετώπιση των ανθρώπων.

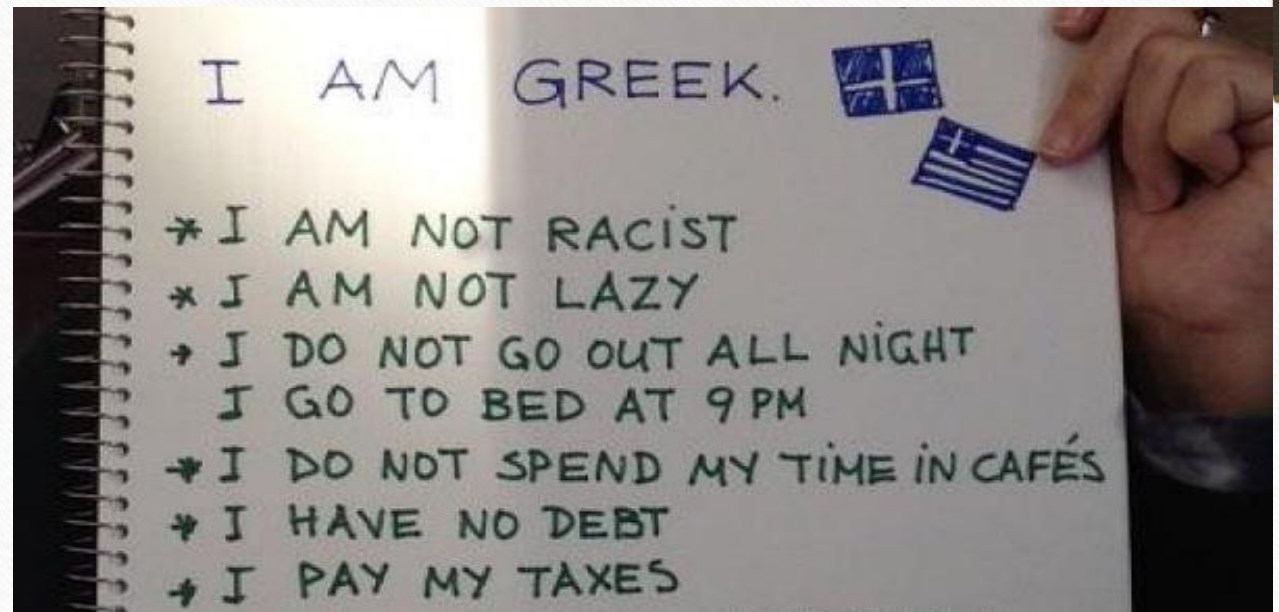
β. στο θύτη

- Οι θύτες οδηγούνται αναγκαστικά στο **φανατισμό** και το **ρατσισμό**.
- Αντιμετωπίζουν **δυσκολίες** στις **διαπροσωπικές** τους **σχέσεις**.
- Υιοθετούν την **ιδεολογία** του **μισογυνισμού**.
- Ασκούν **αριετές** φορές **βία**.

Συμπέρασμα

- Ο άνθρωπος συνεπώς, έχει τη δύναμη να απαλλαγεί απ' τα δεσμά των στερεοτύπων και των προικαταλήψεων με ουσιαστική και αδιάλειπτη αρωγή των φορέων αγωγής και κοινωνικοποίησης, αλλά κυρίως καταβάλλοντας ο ίδιος **προσωπικό αγώνα**.

Χαρακτηριστικοί τρόποι αντιμετώπισης των προκαταλήψεων

- Οικογένεια: **διάλογος** στο σπίτι, **σεβασμός** της προσωπικότητας του παιδιού, **αυτενέργεια** του νέου
- ΜΜΕ: δεν πρέπει να υπηρετούν τους μηχανισμούς παραπληροφόρησης και προπαγάνδας
- Σχολείο: πρέπει να παρέχει **ανθρωπιστική αγωγή**.

Στερεότυπα και προικαταλήψεις

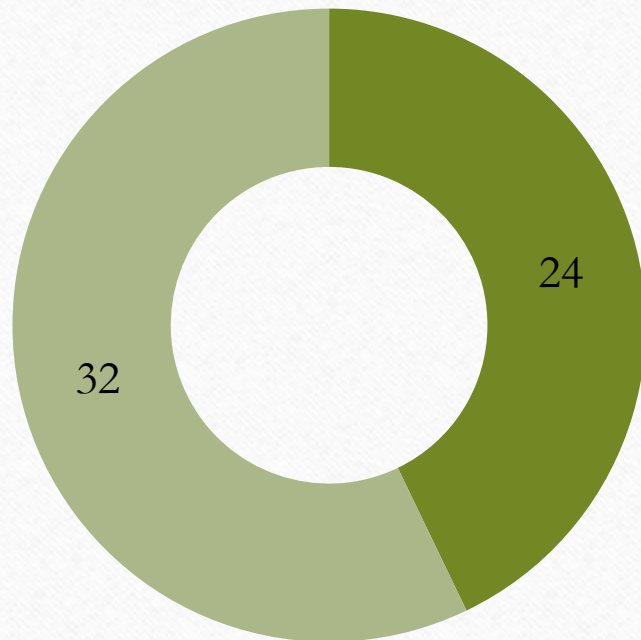

Μελετήσαμε το θέμα των στερεοτύπων και των προικαταλήψεων στο χώρο του σχολείου, με βάση τις απόψεις των παιδιών της Β' Λυκείου του 2^{ου} ΓΕΛ. Ν. Φιλαδέλφειας, μοιράζοντας ερωτηματολόγια σε κάθε τμήμα.

Οι ερωτήσεις είναι οι εξής.

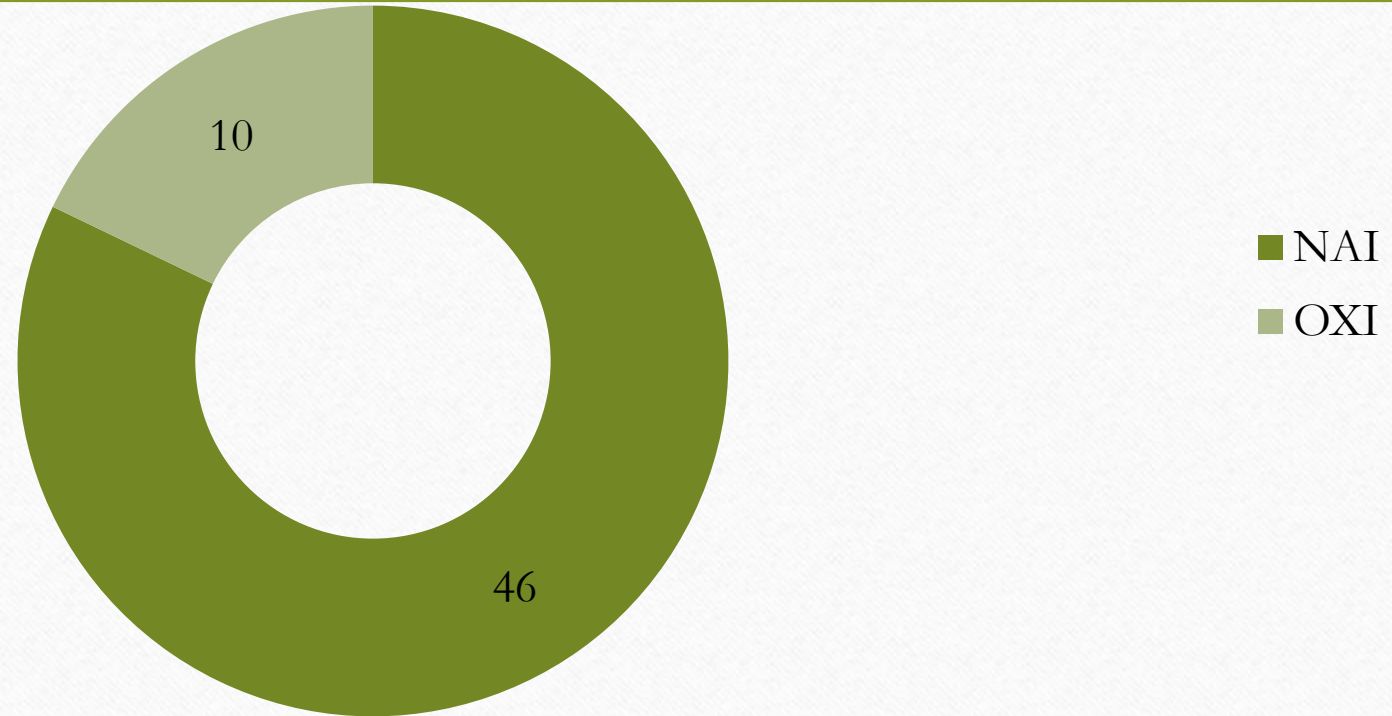
56 ΑΤΟΜΑ

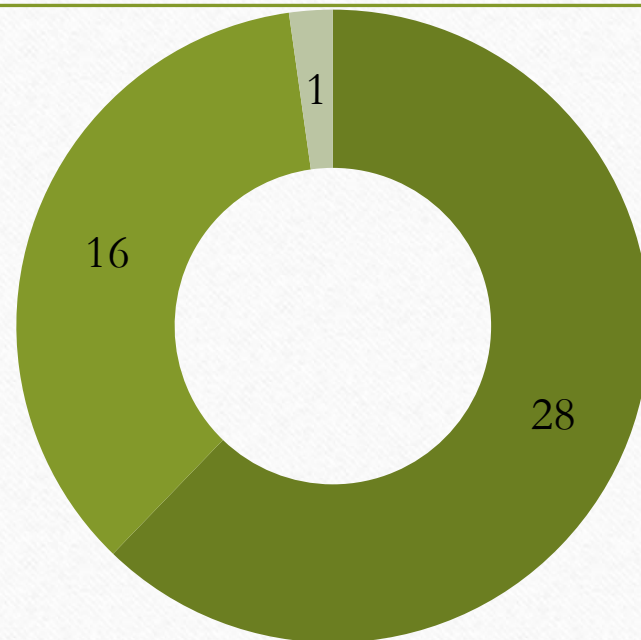

■ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
■ ΑΓΟΡΙΑ

Υπάρχουν στερεότυπα και προκαταλήψεις στον χώρο του σχολείου;

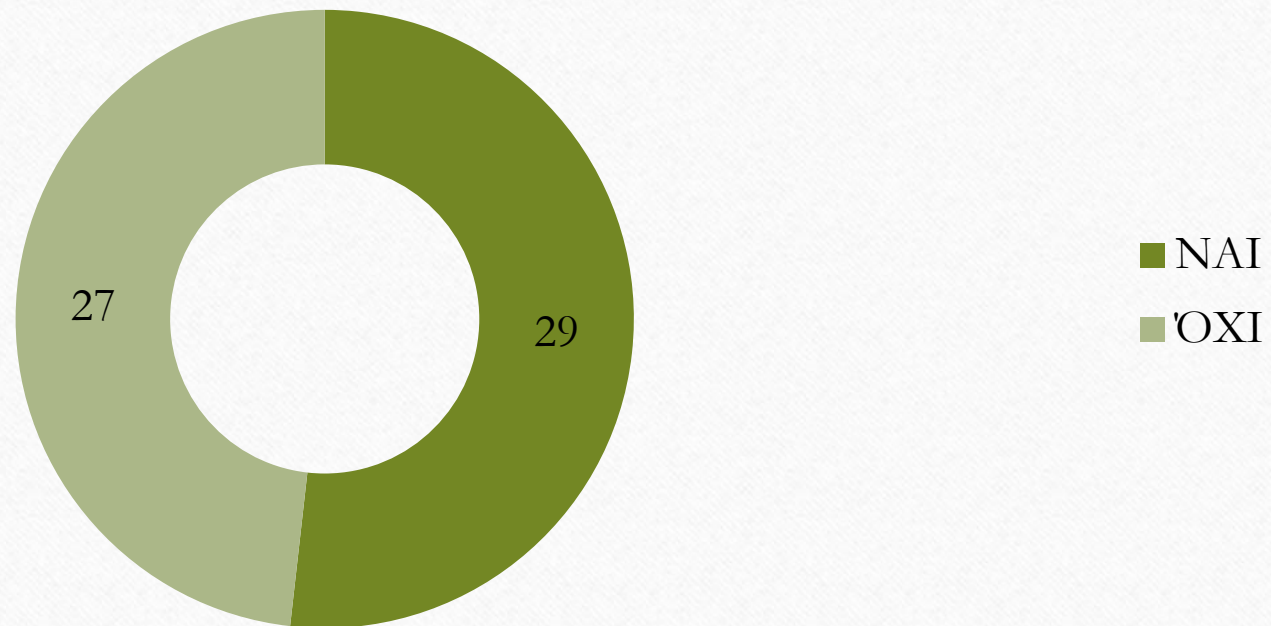
Αν ΝΑΙ, σε τι βαθμό;

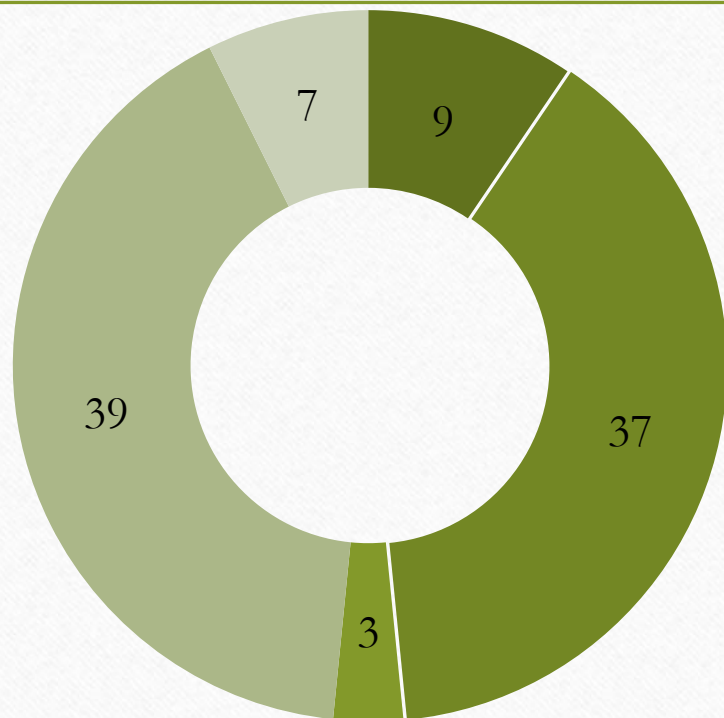
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ

Έχεις αντιληφθεί κάποιο περιστατικό που να σχετίζεται με στερεότυπα και προκαταλήψεις στον χώρο του σχολείου;

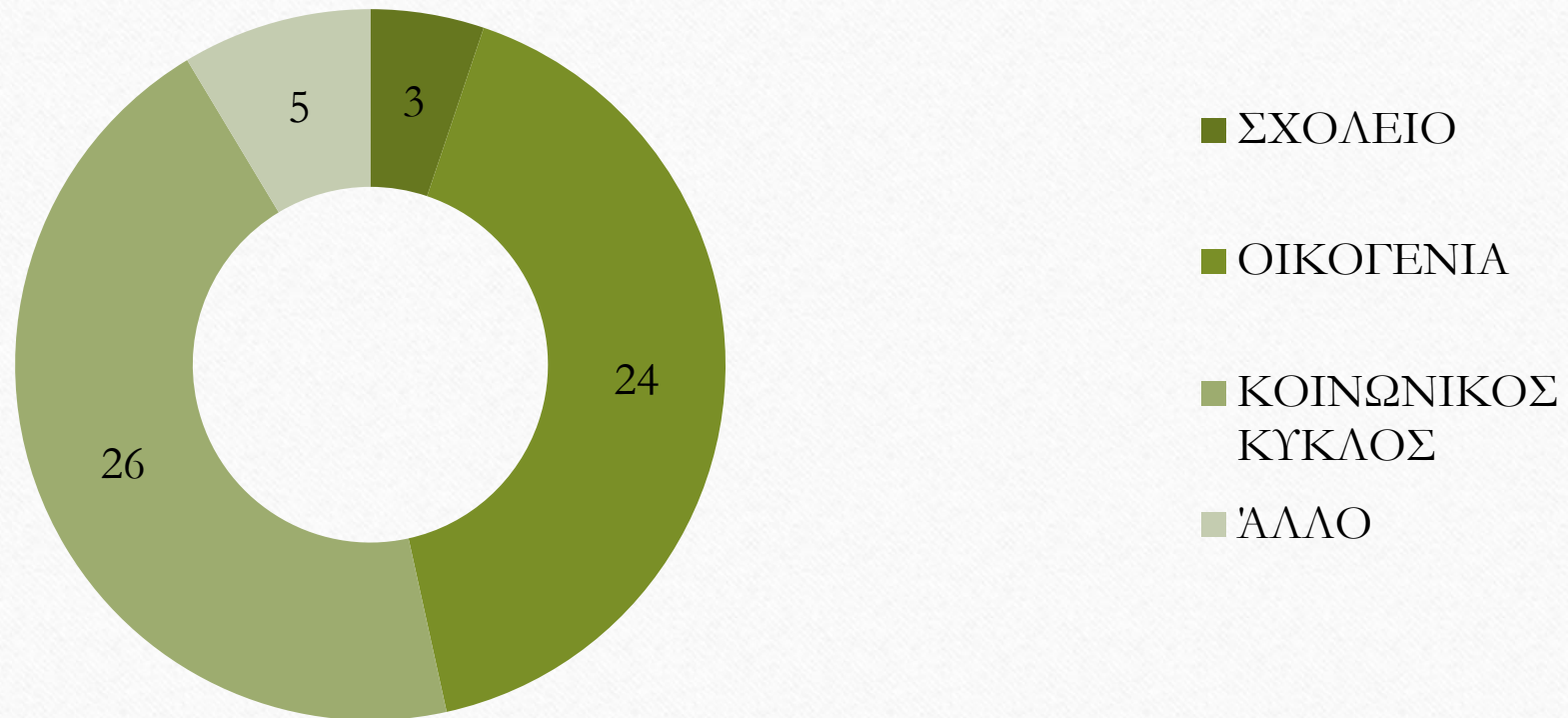

Ποιο τύπο στερεοτύπων συναντάμε συχνότερα στο χώρο του σχολείου;

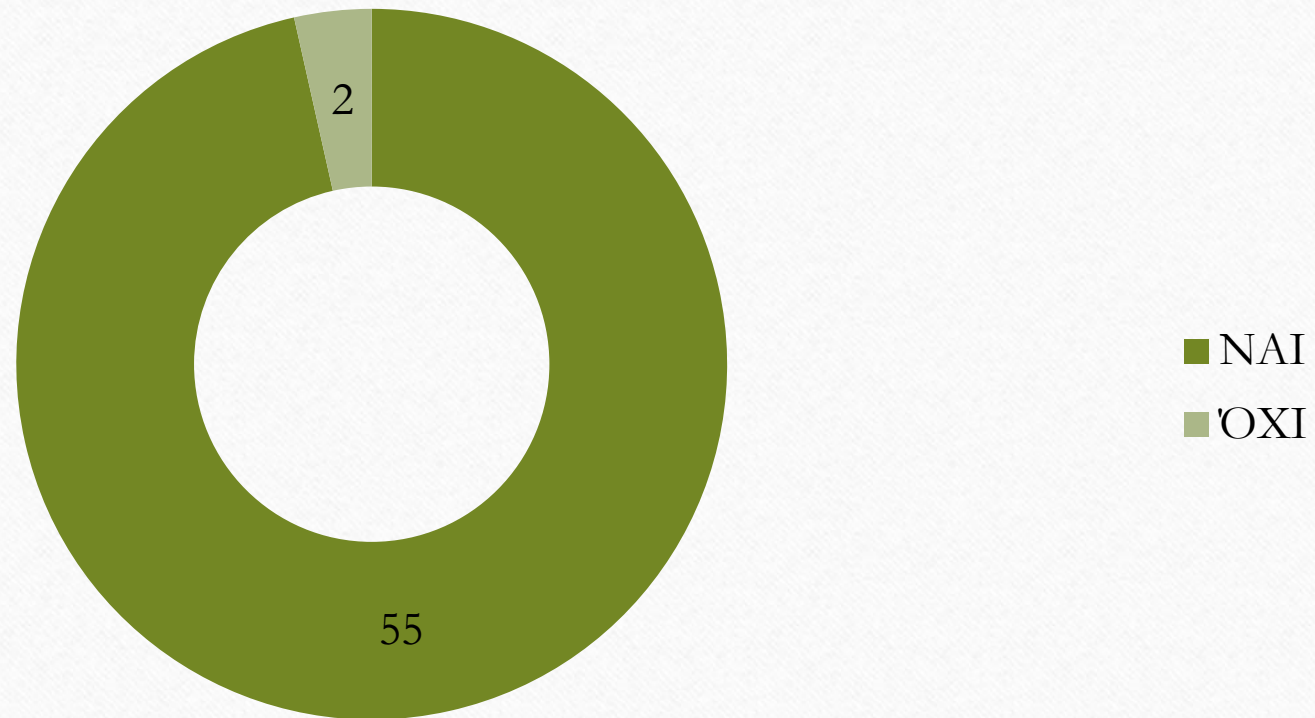

- προς το φύλλο
- προς την καταγωγή
- προς την οικονομική κατάσταση
- προς την εξωτερική εμφάνιση
- άλλος τύπος

Από πού νομίζετε ότι επηρεάζονται αυτοί που έχουν στερεότυπα/προκαταλήψεις;

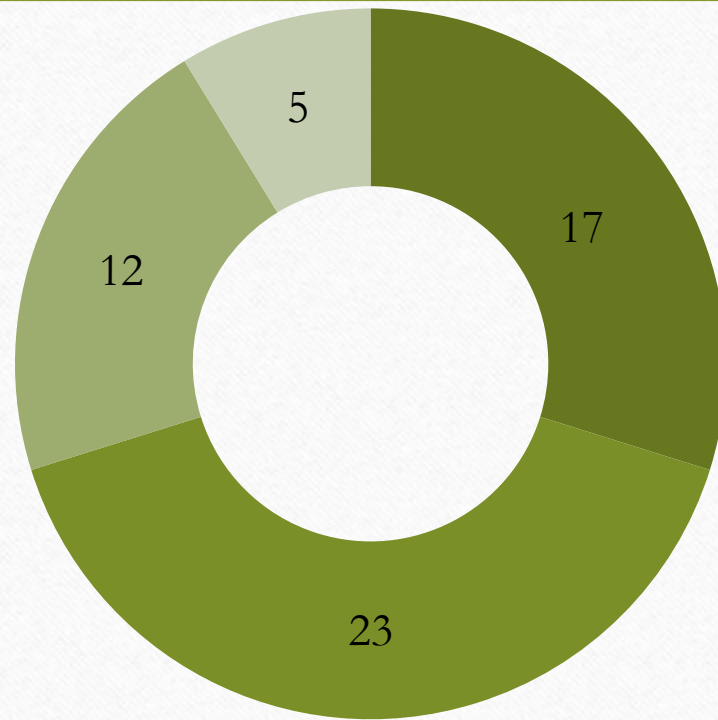

Πιστεύετε ότι πρέπει να σταματήσει το φαινόμενο των στερεοτύπων και προκαταλήψεων;

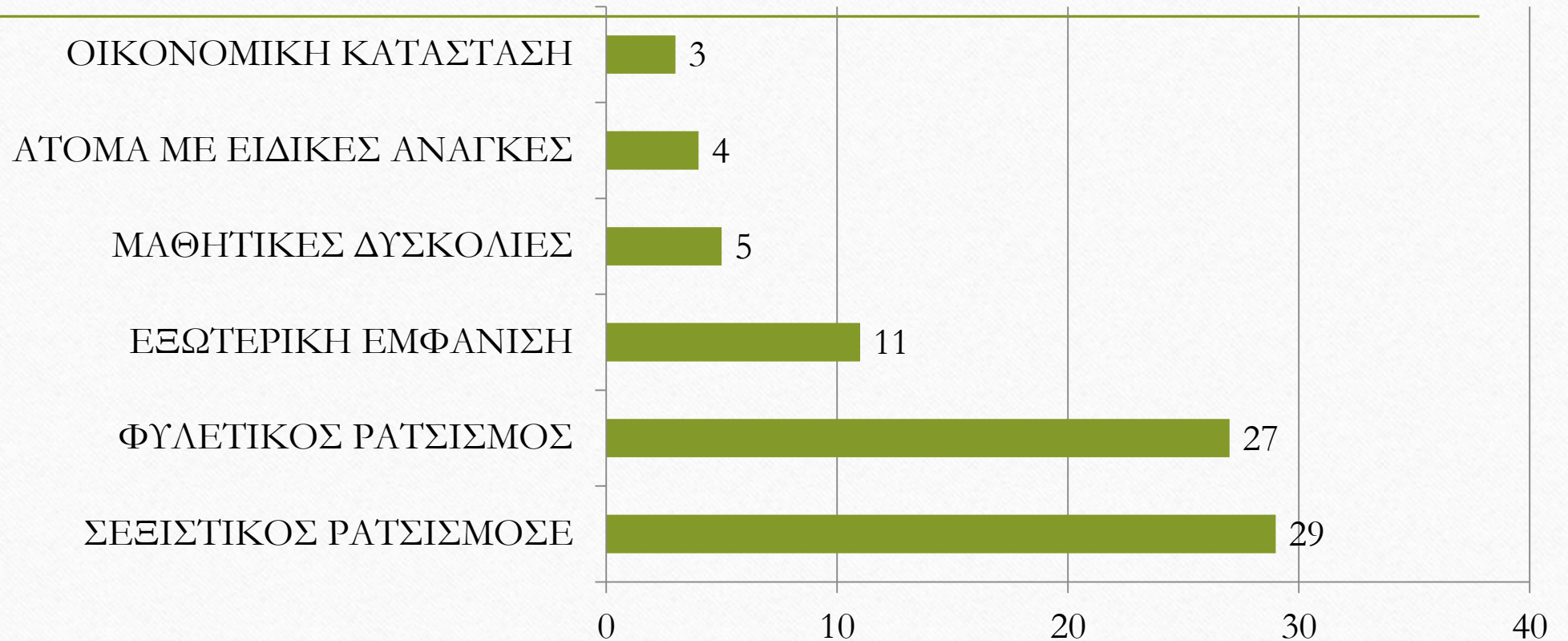

Αν ΝΑΙ, ποιος νομίζετε ότι μπορεί να βοηθήσει στην επίλυσή τους;

- ΣΧΟΛΕΙΟ
- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
- ΆΛΛΟ

Αναφέρετε 2(δυο) παραδείγματα στερεοτύπων και προκαταλήψεων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Σύμφωνα με τα απαντημένα ερωτηματολόγια που δόθηκαν στους μαθητές βγάλαμε τα εξής συμπεράσματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Στο χώρο του σχολείου υπάρχουν στερεότυπα και προκαταλήψεις και σε αρκετό βαθμό.
  - Οι περισσότεροι μαθητές έχουν αντιληφθεί περιστασιακά με αυτά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Τα συχνότερα στερεότυπα που συναντάμε είναι:
  - ως προς την καταγωγή ενός ατόμου
  - ως προς το φύλο ή και τον σεξουαλικό προσανατολισμό ενός ατόμου
  - ως προς την εξωτερική εμφάνιση ενός ατόμου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ύστερα ακολουθούν τα στερεότυπα ως προς τις μαθητικές δυσκολίες, τα οποία είναι σε ίδιο βαθμό όπως ως προς άτομα με ειδικές ανάγκες και τέλος ακολουθούν τα στερεότυπα ως προς την οικονομική κατάσταση.

-
- Τα άτομα που έχουν στερεότυπα και οι προκαταλήψεις, επηρεάζονται αρχικά, από την οικογένεια τους, ύστερα με μικρή διαφορά ο κοινωνικός κύκλος που ζουν και τέλος το σχολείο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις είναι ένα φαινόμενο που θα έπρεπε να σταματήσει και, στην επίλυση τους θα βοηθήσει αρκετά πρώτον, η οικογένεια του ατόμου που τα έχει, δεύτερον, το σχολείο και τρίτον, με ελάχιστη διαφορά, ο κοινωνικός τους κύκλος.

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παπουτσάκης Γιώργος

Χλέμπος Αλέξανδρος

Σέρογλου Θοδωρής

Ραβάνης Νίκος

Σχολικό Έτος:2015-2016

Καθηγητής:Δινούσης Γιώργος

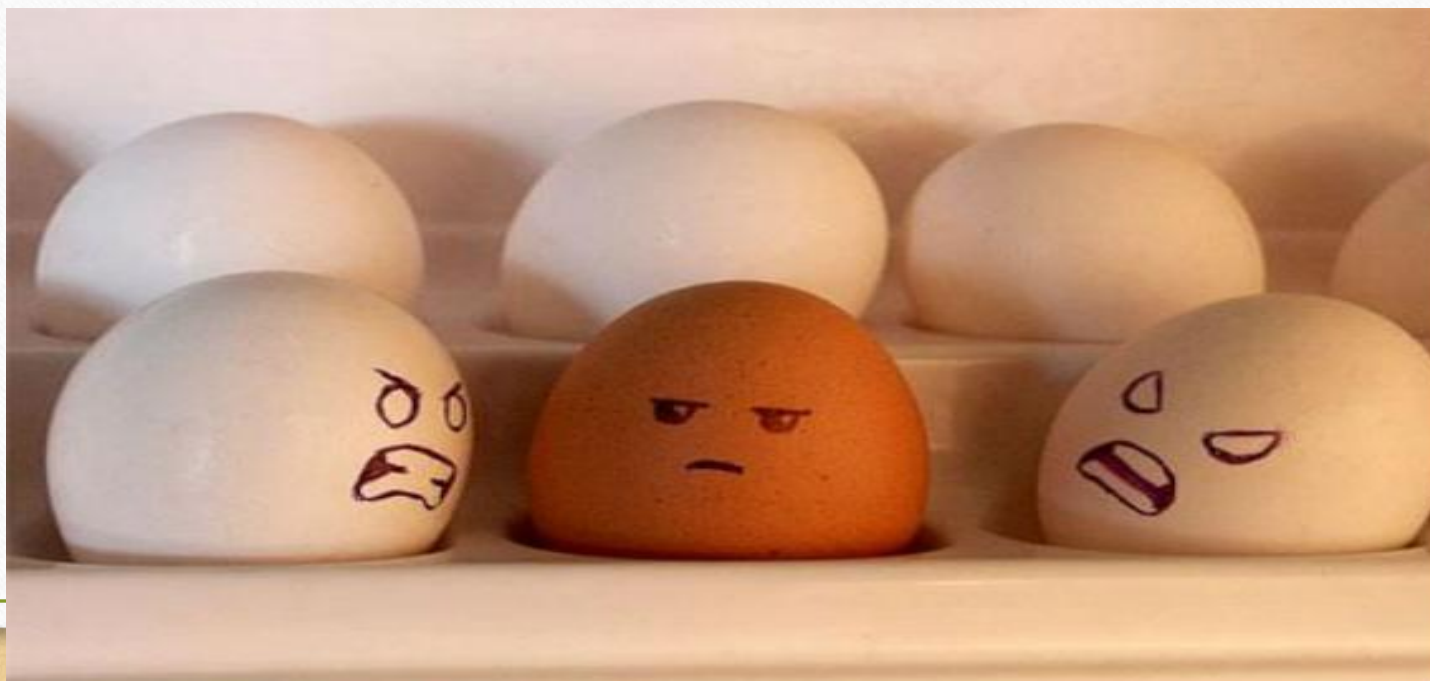
Τι είναι τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις;

- Τα **στερεότυπα** και οι **προκαταλήψεις** είναι αντιλήψεις βαθιά ριζωμένες στα «πιστεύω» του ανθρώπου, μαστίζοντας την κοινωνία, καταστρέφοντας τις ανθρωπιστικές σχέσεις μεταξύ των ατόμων και υποβαθμίζοντας το επίπεδο επικοινωνίας και αλτρουισμού.

Στερεότυπα και προκαταλήψεις

- Τα **στερεότυπα** και οι **προκαταλήψεις** δεν περιορίζονται μόνο στις επαφές μας με τα μέλη άλλων φυλών, αλλά εμφανίζονται και απέναντι σε ανθρώπους που έχουν κάποια φανερή αναπηρία, καθώς σωματικά ανέραιοι άνθρωποι συμπεριφέρονται στα άτομα αυτά βασιζόμενοι στα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις τους.

Τι είναι τα στερεότυπα;

- Το στερεότυπο είναι μια απλουστευμένη ή και τυποποιημένη αντίληψη ή μια εικόνα, που συχνά κατέχουν από κοινού οι άνθρωποι για μια άλλη ομάδα.
- Τα στερεότυπα μπορούν να είναι θετικά ή αρνητικά και είναι χαρακτηριστικές γενικεύσεις βασισμένες στην ελάχιστη ή περιορισμένη γνώση για μια ομάδα ανθρώπων.
- Τέτοιες υπεραπλουστευμένες αντιλήψεις, απόψεις ή εικόνες, είναι βασισμένες στην υπόθεση ότι υπάρχουν κοινές ιδιότητες και κοινά χαρακτηριστικά που τα μέλη της άλλης ομάδας έχουν.

- **Προικατάληψη** είναι η πεποίθηση ειλείνη που δεν στηρίζεται σε λογική επιχειρηματολογία προς την οποία μάλιστα και αντιπαρατίθεται ανυποχώρητα. Υπολαμβάνεται ως μια γνώμη ή ένα σύνολο γνωμών ή ακόμα και ως ολόκληρη θεωρία η οποία έχει σχηματισθεί κατά έναν μη επιστημονικό τρόπο κοινώς αποδεικτό, αλλά και μια τοποθέτηση που περιλαμβάνει συναισθήματα όπως η περιφρόνηση και η απέχθεια.

Φυλετικές διακρίσεις που προέρχονται από τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις.

- Είναι κάθε διάκριση, απομείσμος, περιορισμός προτίμηση με βάση τη φυλή, το χρώμα, την καταγωγή, την εθνική προέλευση, που έχει σιοπό ή αποτέλεσμα να εξαλείψει ή περιορίζει την αναγνώριση, την απόλαυση ή την άσκηση, σε ισότιμη βάση, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό ή οποιονδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής.

Διακρίσεις κατά των γυναικών ως αποτέλεσμα των στερεοτύπων.

- Είναι κάθε διάκριση, αποκλεισμός ή περιορισμός που πραγματοποιείται βάσει του φύλου και που έχει ως αποτέλεσμα ή στόχο τη φαλκίδευση ή ακυρώνει την αναγνώριση, την απόλαυση ή την άσκηση εκ μέρους των γυναικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, αστικό ή οποιοδήποτε άλλο τομέα.

Τι είναι ο φυλετικός ρατσισμός;

- Είναι η αντίληψη ότι επειδή κάποιοι άνθρωποι ανήκουν σε άλλες "φυλές", οι οποίες είναι σε χειρότερη κατάσταση από αυτούς που ανήκουν σε άλλες ανώτερες φυλές θεωρούν ότι είναι καλύτεροι από αυτούς τους ανθρώπους.

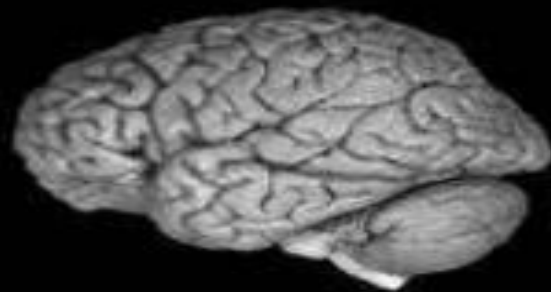

Ο θρησκευτικός ρατσισμός που προέρχεται από τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις.

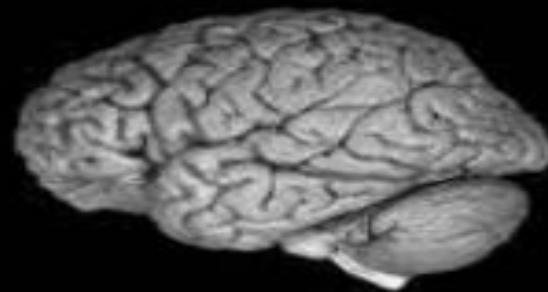
- Είναι η ιδεολογία αυτή που δηλώνει ότι άνθρωποι που πιστεύουν στην Α θρησκεία, είναι πχ ανώτεροι από αυτούς που πιστεύουν στην Β,Γ και Δ θρησκεία. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν σε διάφορες θρησκείες. Αυτό φυσικά δεν τους κάνει ανώτερους οι κατώτερους από κάποιους άλλους, μιας και όλοι είναι απλά άνθρωποι, ίδιοι, απλά με διαφορετικά πιστεύω και χαρακτηριστικά. Η αντίληψη ότι ο τάδε πιστεύει σε διαφορετική θρησκεία από εμάς, άρα είναι κατώτερος, ονομάζεται ρατσισμός και πιο συγκεκριμένα για αυτήν την περίπτωση, θρησκευτικός ρατσισμός.

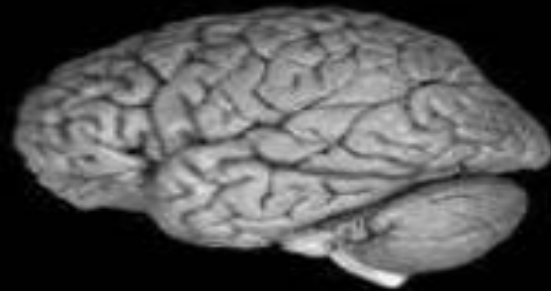
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ – ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

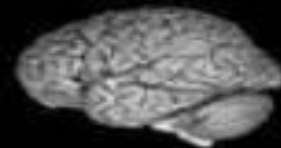
Ευρωπαίος

Αφρικανός

Ασιάτης

Ρατσιστής

www.psychology.com

Τι είναι ο κοινωνικός ρατσισμός ;

- Είναι ο ρατσισμός που υπάρχει μεταξύ των ανθρώπων που ανήκουν σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις, που έχουν διαφορά πχ στα οικονομικά τους, στην περιοχή που μένουν, στις πολυτέλειες που έχουν, κλπ.

Για παράδειγμα η ιδεολογία ότι επειδή ένας μένει σε μια υποβαθμισμένη περιοχή σε σχέση με έναν άλλον, είναι κατώτερος άνθρωπος, αποτελεί κοινωνικό ρατσισμό.

Εν τέλει

- Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις όπως και ο ρατσισμός είναι μερικά διαχρονικά φαινόμενα για την εξάλειψη των οποίων απαιτείται κινητοποίηση όλων των κρατών μελών της Ε.Ε καθώς και των πολιτών όλου του κόσμου.